

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrtletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrtletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — **Inserati (oglasi):** Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — **Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.**

Štev. 5.

V Ljubljani, dne 30. januarja 1915.

Leto III.

Novo prebiranje črnovojnikov.

Na podstavi Najvišjega sklica cele c. kr. in kr. ogrske črne vojske se pozovejo na črnovojno službovanje z orožjem, ako se na prebiranju spoznajo, da so sposobni za to:

1. V letu 1891 rojeni črnovojni zavezanci, ki so bili na naboru ali na popreskušnji spoznani za „nesposobne za orožje“, ali so bili do 31. dne julija 1914. l. po vnovičnem zdravstvenem pregledu odpuščeni iz skupne vojske, vojne mornarice, deželne brambe ali orožništva;

2. v letih 1895 in 1896 rojeni črnovojni zavezanci, in

3. tisti, v letih 1878, 1879, 1880 in 1881 rojeni črnovojni zavezanci, ki so — ne da bi bili prej v avstrijsko-ogrski monarhiji zavezani vojni dolžnosti — dosegli avstrijsko ali ogrsko državljanstvo šele po 31. dnevu decembra tistega leta, v katerem so dovršili 33. leto starosti, in jim, ne kraté njihove črnovojne dolžnosti, ni bilo treba priti na nabor.

Na prebiranje so dolžni priti:

a) Tisti, ki opravljajo že sedaj — tudi brez orožja — in sicer vsaj od 10. dne januarja 1915. l.,

pri črni vojski zvezanih korporacijah, pa od 26. dne oktobra 1914. l. črnovojno službo, ali sicer aktivno vojaško službo, dokler so v tem razmerju;

b) zdravniki (doktorji medicine);

c) vojaški gažisti v pokoju in v razmerju izven službe, potem vsi, ki so služili pri vojaki in uživajo državno preskrbo;

d) osebe, ki nimajo ene noge ali ene roke, ki so slepe na obeh očeh, ki so gluhe, umobolne ali slaboumne, ako se ni itak že doslej izreklo, da so oproščene črnovojne službe, nadalje drugi bolniki na umu in taki, ki imajo božjast, vsi ti, ako je na prebiranju predložen zadeven dokaz.

Prebiranje.

Da se preskusi njihova sposobnost za črnovojno službo z orožjem, se pozivljajo oznamljeni črnovojni zavezanci, da pridejo pred komisijo za prebiranje črne vojske. Te komisije bodo uradovale v času od 10. dne februarja do 3. dne aprila 1915. l.

Kraj, dan in ura uradovanja se razglasi s posebno objavo.

Kateri komisiji za prebiranje je odkazan posamezni črnovojni zavezanec, se ravna po njegovem bivališču ob času, ko se izda ta razglas.

Podlistek.

Na pokopališču.

Povest. — Iz slovaščine prevel Podravski.

(Dalje.)

Visoki mož je šel spredaj in ker je bil dokaj večji od mene, pa mene za njim ni bilo niti videti. Bolnica pa je imela oči tudi le za njega, le njega je pozdravila in mu pomignila, naj se vsede bližje. Ta pa, kakor sem zapazil, ni to učinil brez zadrege. Med tem ko se je on vsedel k postelji, poiskal sem si jaz prostor v kotu poleg peči.

„Vedela sem, Ivan, da danes prideš, je dejala bolnica, zroč mlademu človeku v oči. Sicer, ako ne bi prišel, še umreti ne bi mogla.“

Visok mladi mož je hotel nekaj reči, toda ni si drznil. Njegovo oko se je bojazljivo oziralo po sobi. Gotovo se je hotel opravičiti, ali nečesar temu podobnega. Ogovor in prigovarjanje bolnice je čudovito vplivalo nanj. Pogledal je mater, pa zopet hčerko, kakor bi zahteval od nju pojasnila; rekel pa ni besedice.

„Ne spominjaš se me, kaj ne? Ne poznal bi me več? Oh, temu je že dolgo, kar smo se zadnjič videli in danes se vidiva zadnjikrat. Prišel si se posloviti od mene?“

„Ne!“ odvrne nekako s težavo mladi mož. „Nemara se motite v osebi, Jaz sem...“

„Ivan, Ivan, ti me niti ne poznaš,“ seže mu bolnica v besedo.

„Ne!“ odvrne ta nekako tesnobno.

„Ne!“ zakriči bolnica bolestno. „Zmeškalove Marice več ne poznaš?“

„Marica!“ zakliče mladi mož nezaupljivo ter skoči raz stol, na katerem je sedel. Marica, to ni mogoče!“

„Resnica, da sem se spremenila! Komu na ljubo se je to zgodilo, ne vem. Toda vsedi se in povej mi, kako se ti je godilo od onega časa, odkar si zapustil našo hišo. Moj oče, revež, je obžaloval, da te je pustil od hiše. Rad bi te poklical nazaj, toda ni vedel, kam si se zgubil.“

„A gospod, tvoj oče, kje je?“ vpraša mladi mož.

„Tam, a to že dolgo, kamor sem tudi jaz namenjena in kamor tudi ti, Ivan, prideš za nama — ali veš kje?“

Črnovojnim zavezancem se dovoljuje brezplačna vožnja po železnicah in parnikih v stojališče komisije za prebiranje in nazaj. Kdor želi to ugodnost, mora v občini bivališča (na občinskem uradu, magistratu) v času do konca januarja 1915. l. prositi za izdajo črnovojne izkaznice.

Vsi, zgoraj pod 3 oznamljeni črnovojni zavezanci, potem tisti črnovojni zavezanci, ki bivajo v drugem političnem okraju, ne v okraju svoje domovinske občine, končno morda v posebni objavi sicer še oznamljeni črnovojni zavezanci, se morajo na vsak način, in sicer v času do konca januarja 1915. l., zgledati na občinskem uradu (na magistratu) občine svojega bivališča s svojimi listinami, n. pr. krstnim ali rojstvenim listom, domovnico, delavsko ali poselsko knjižico itd. in dobe tam črnovojno izkaznico.

Črnovojno izkaznico je treba skrbno hraniti in jo prinesiti seboj na prebiranje.

V tem razglasu oznamljeni črnovojni zavezanci, ki so bili z nepremagljivimi ovirami zadržani priti na prebiranje ob dneh, ki pridejo zanje v poštev, se morajo predstaviti komisiji za dodatno prebiranje. Kdaj in kje bodo poslovale te poslednje komisije, se objavi posebej.

Odhod v službovanje.

Tisti črnovojni obvezanci, ki bodo spoznani, da so sposobni za službovanje, se pozovejo za poznejši čas.

Kdaj in kam morajo odriniti v službovanje tisti, ki so spoznani za sposobne, izvedo na prebiranju.

Tisti, ki so bili na dodatnem prebiranju spoznani za sposobne, morajo odriniti v službovanje v 48. urah potem, ko so bili odbrani.

Ugodnosti.

Tisti črnovojni obvezanci, ki spadajo med osebe, imenovane v § 29. vojnega zakona (posvečeni duhovniki, nameščenci v dušnem pastirstvu ali v duhovski učiteljski službi, kandidati duhoskega stanu zakonito pripoznatih cerkev in verskih družb), se ne privzemajo na črnovojno službovanje z orožjem; priti mo-

rajo na prebiranje in prinesiti seboj dotične listine ter dokazati to svojo lastnost.

Črnovojnim zavezancem, ki so dokazali po vojnem zakonu ugodnost enoletne prezentne službe določeno znanstveno usposobljenost ali svoječasno na naboru, ali jo dokažejo sedaj na prebiranju, se podeli dovoljenje, nositi znak enoletnih prostovoljcev v času svojega črnovojnega službovanja.

V tem razglasu oznamljeni črnovojni zavezanci morejo, ako so bili na prebiranju spoznani za sposobne, prostovoljno vstopiti tudi v skupno vojsko, vojno mornarico ali deželno brambo. Zgoraj pod 2. imenovani vstopijo, ker še niso zadostili svoji naborni dolžnosti, na prezentni in skupni službeni čas, ki ga je odslužiti po določilih vojnega zakona o prostovoljnem vstopu. Zgoraj pod 1. ali 3. imenovani lahko prostovoljno vstopijo ali na triletni — v vojni mornarici štiriletni — prezentni službeni čas, ali pa na dobo vojne.

Po prezentaciji pa je prostovoljni vstop v vseh teh primerih, dopusten le pri tistih vojaških krdelih, katerim je bil dotičnik pridelen za črnovojnika.

Kdor ne sluša teh ukazov, se strogo kaznuje po obstoječih zakonih.

Svetovna vojna.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Splošni položaj neizpremenjen. — Na Poljskem artiljerijski boji. — Naši uspehi ob Dunaju. — V Karpatih brezpomembni boji.

Uradno se razglša 26. januarja: Splošni položaj je neizpremenjen. Na fronti na Poljskem se vrše razen prask patrulj samo artiljerijski boji. Ob Dunaju je naša artiljerija uspešno obstreljevala del sovražne pehotne črte ter jo prisilila, da je zapustila močno zasedeno pristavo. Neki lastni oddelek je prodrl do reke, prizadejal sovražniku več sto mož izgub

„Kje!“

„Na pokopališču.“

Jaz, ne hoteč biti priča daljšega razgovora in čuteč se tu povsem nepotreben, sem brez tega, da bi me bil kateri od navzočih zapazil, stopil v stransko sobo, kjer sta se nahajala moj in mladega, nepoznanega moža spremljevalec.

Oba sta me pospremila iz hiše in ni trajalo dolgo, da smo zagledali hišo starega Jana Leščana, kjer sem prebil nekoliko dni.

Ko sem odhajal iz Leštinja, je uprav zvonilo mrliču. Stari gospod, ki me je spremljal, je vprašal, komu zvonijo. Človek, korakajoč mimo, mu je povedal, da zvonijo mladi gospodični Zmeškalovi, ki je to noč umrla.

„Gospod Žalostin! oglejte si dobro tega mladega moža,“ reče gospa Leščanova, približavši se k obema prijateljema, od katerih se je ob času pripovedovanja oddaljila.

„Katerega?“ jo vpraša Žalostin.

„Onega le, visokega, ki nam gre naproti. Dobro si ga oglejte!“

„A to čemu, gospa?“

„Pozneje vam hočem praviti o njem.“

Žalostin pogleda mladega, blizo petintridesetletnega moža, v črni dasiravno ne v najnovejši, toda v snažni obleki, visoke rasti ter medle postave, ki se jim je za nekoliko korakov približal. Lice je imel sklonjeno proti zemlji kakor večina ljudi previsoke rasti, ki pa je bilo shujšano in izmučeno.

Šel je mino Leščanovih, ne da bi bil pri tem glavo dvignil kvišku.

„A kdo je ta gospod?“ vpraša Žalostin gospo Leščanko ter doda, da ta ne bo več dolgo tlačil trave, ker že na „poslednjih“ nogah hodi.

Med tem se je mladi Miloš nekje spodtaknil in padel na obraz, da mu je kri pritekla z nosa.

Gospa Leščanka mu je ostala za to pot odgovor dolžna, kajti morala je iti z bolnikom domov, kateri videč kri, se nikakor ni dal pomiriti. Predno pa je zašlo solnce, je že davno pozabil na to. Rana je bila zaceljena toda Žalostinova radovednost še ni bila pomirjena.

(Dalje prihodnjik)

ter razdril od sovražnika zgrajen vojni most preko Dunajca. V Karpatih le brezpomembne praske.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Položaj v Galiciji, v Karpatih in na Poljskem neizpremenjen.

Uradno se razglša 21. januarja opoldne:

Položaj je neizpremenjen. Na vsej fronti samo mestoma topovski boj.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Uspešne naše operacije ob Nidi in pri Checinu.

Uradno razglšajo dne 22. januarja opoldne:

Severno od Visle se je razvil včeraj živahen topovski boj.

Naša artiljerija je zlasti z izrednim uspehom učinkovala ob južnem odseku reke Nide in pri Checinu, kjer je z uspešnimi strelji na neko železniško postajo motila ruski železniški promet.

Tudi južno od Visle je bil na nekaterih delih fronte topovski boj z menjajočo se silo.

Položaj v Karpatih je neizpremenjen.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Zopetna osvojitve Kirlibabe v južni Bukovini.

Uradno razglšajo dne 23. januarja:

V Poljski, zapadni Galiciji in v Karpatih ni bilo nobenih bistvenih dogodkov; mestoma topovski boji, sicer mir. Opetovani ruski napadi na naše pozicije v južni Bukovini so se včeraj končali z zopetno osvojitvijo Kirlibabe in višin, ki obvladujejo mesto, po naših četah. Rusi so se umaknili s težkimi izgubami. Poskusi sovražnika, da bi pridobil preko Jakobenja in Kirlibabe dalje na prostoru, so se torej popolnoma ponesrečili.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Južno od Tarnowa so Rusi izpraznili nekaj okopov.

Uradno razglšajo dne 24. januarja:

Na gališko-poljski fronti nobene izpremembe.

V nekaterih sektorjih topovski boji in praske.

Po našem artiljerijskem ognju prisiljen, je sovražnik zopet izpraznil južno od Tarnowa posamezne strelske jarke.

Tudi v Karpatih je situacija v splošnem neizpremenjena.

Z raznih, južno od gorskih prelazov ležečih pozicij, smo potisnili Ruse.

V Bukovini vlada po zadnjih, za nas uspešnih bojih, mir.

Na južnem bojišču nobenih dogodkov.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Topovski boji ob Nidi. Odbit ruski napad v dolini Ung. — Nad 1000 Rusov ujetih.

Uradno razglšajo dne 25. januarja:

V Poljski in Galiciji ni nobenih bistvenih dogodkov.

Samo ob Nidi se je vršil živahen topovski boj.

Ruske protinapade, izvršene v svrhu, da bi zopet osvojili pozicije v gorenji dolini reke Ung pri Vezerszellasu, ki so jih zavzele naše čete, smo krvavo odbili.

Sovražnikov poskus, da bi prodrli pri Rafainowi, se je popolnoma ponesrečil.

Sovražnik se je umaknil preko Zielone.

V bojih zadnjih dveh dni smo ujeli v Karpatih 1050 sovražnikov.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Uspehi naše artiljerije pri Tarnovu. — Boji ob Nidi in v Karpatih.

Uradno razglšajo dne 26. januarja:

Splošni položaj se ni izpremenil.

V topovskem boju, ki je bil včeraj ob obeh straneh Visle silnejši, kakor zadnje dni čez dan, je učinkovala naša težka artiljerija zapadno od Tarnowa s polnim uspehom.

Park sovražnih vozil smo razpršili in preprodili več sovražnih stotnij pri Zglobici jugozapadno od Tarnowa.

Artiljerijski ogenj je trajal pri neki skupini ob Nidi vso noč do jutra in se je ojačeno zopet pričel ob zori.

V Karpatih so se tudi včeraj vršili boji.

V gorenjih dolinah rek Ung, Latorcza in Nagy Ag je moral sovražnik po opetovano izvršenih, a brezuspešnih protinapadih, ki so ga stali težke žrtve, izprazniti nekaj važnih višin.

V Bukovini ni bilo bojev.

Na južnem bojišču vlada mir.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Z nemško-ruskega in nemško-francoskega bojišča.

V vzhodni Prusiji položaj neizpremenjen. — Manjši boji na ruskem Poljskem.

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 21. januarja:

Vzhodno bojišče. V Vzhodni Prusiji je položaj neizpremenjen. Manjši boj vzhodno od Lipna se je končal za nas ugodno. Pri tem je ostalo 100 ujetnikov v naših rokah. V pokrajini zapadno od Visle, severovzhodno od Borzímowa je naš napad napredoval. Zapadno od Lopuszna, južnozapadno od Konskija smo odbili ruski napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti ruski napadi pri Przasnyszu in Gojsku. — Ob Rawi in pri Checinu artiljerijski boji.

Wolffov biro poroča: Veliki glavni stan, dne 23. januarja:

Vzhodno bojišče. V Vzhodni Prusiji ničesar novega.

V severni Poljski v okolici Przasnysza smo odbili neznaten ruski napad. Iz Blinna in Gojska smo preprodili Ruse.

Slabejše ruske oddelke, ki so prodirali proti Szpitalu Gornemu, smo prisili, da so se umaknili.

Naši napadi ob sektorju reke Suche napredujejo. V okolici Rawe in zapadno od Checinov živahen artiljerijski boj.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspešni nemški napad pri Borzymovu. — Ruski naval pri Opocznu se je ponesrečil.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 24. januarja:

Vzhodno bojišče. V Vzhodnji Prusiji in severni Poljski nobenih izprememb.

Naš napad proti sektorju reke Suche pri Borzymovu, je bil uspešen; sovražne protinapade smo odbili s težkimi izgubami za Ruse.

Ruski napadi v okolici, severozapadno od Opoczna, so se ponesrečili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zavrneni ruski napadi pri Gumbinnenu.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 25. januarja:

Vzhodno bojišče. V Vzhodnji Prusiji artiljerijski boj na fronti Lötzen vzhodno in severno od Gumbinnena. Naš ogenj je prisilil sovražnika, da je izpraznil posamne pozicije jugovzhodno od Gumbinnena.

Severnovzhodno od Gumbinnena smo odbili sovražne napade z velikimi izgubami za Ruse.

V severni Poljski ni nobenih izprememb.

Vzhodno od Pilice se ni dogodilo ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Srditi topovski boji v vzhodni Prusiji. — Spopadi pri Wloclawku.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 26. januarja:

Vzhodno bojišče. Severno-vzhodno od Gumbinnena so Rusi brezuspešno napadli postojanke konjenice.

Na ostali fronti v Vzhodnji Prusiji so se vršili srditi artiljerijski boji.

Manjši boji pri Wloclawku so bili za nas uspešni.

V Poljski zapadno od Visle in vzhodno od Pilice se ni prigodilo ničesar pomembnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji na zapadni fronti.

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 20. januarja:

V sektorju med obalo in Lysom so se vršili le artiljerijski boji. Pri Notre Dame de Lorette, severozapadno od Arrasa, smo iztrgali sovražniku 200 metrov dolgi strelski jarek. Pri tem smo ugrabili 2 strojni puški in ujeli nekaj sovražnikov.

V Argonih so vzele naše čete nekatere sovražne strelske jarke. Na enem mestu smo pridobili v zadnjih dneh 500 m na ozemlju. V gozdu, severno od Sennheima, je naš napad dobro napredoval. Vzeli smo Hirzstein in ujeli 2 častnika ter 40 alpincev.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji pri Notre Dame de Lorette in ob cesti Arras-Lille. — Francoski napadi pri St. Mihielu. — Boji pri Pont a Moussonu.

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 21. januarja.

Zapadno bojišče. Med obalo in Lysom so se tudi včeraj vršili le artiljerijski boji. Strelski jarek, pri

Notre Dame de Lorette, ki smo ga bili predvčerajšnjim osvojili, smo danes ponoči zopet izgubili. Severozapadno od Arrasa so nas Francozi na obeh straneh ceste Arras-Lille ponovno napadli, bili pa so odbiti. Južnozapadno od Berry au Bac smo vzeli Francozom dva strelska jarka, katera smo držali kljub živahnim protinapadom. Zavrnilo smo francoske napade na našo pozicijo južno od St. Mihiela. Severozapadno od Pont a Mousson se nam je posrečilo zopet zavzeti del nam pred tremi dnevi iztrganih pozicij. Naše čete so pri tem vzele 4 topove ter ujele več sovražnikov. Za ostale pozicije, ki smo jih bili izgubili, se še borimo. V Vogezih severozapadno od Sennheima boji še trajajo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbit francoski napad pri Verdunu. — Nemški uspeh pri Sennheimu.

Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 22. januarja:

Zapadno bojišče. Neprestano deževje je izključevalo vsako večjo bojno akcijo med obrežjem in kanalom La Bassée. Pri Arrasu artiljerijski boji.

Izpraznili in razstrelili smo eden izmed predvčerajšnjem jugozahodno od Berry au Bac zavzetih strelskih jarkov, ker ga je deloma zasul zrušen zid neke tvornice.

Francoski napad, severno od Verduna, smo zavrnili z lahkoto.

Po predvčerajšnjih bojih, južno od St. Mihiela, so se manjši francoski oddelki držali nedaleč od naših postojank. S sunkom smo očistili od Francozov ozemlje pred našo fronto do njihove stare pozicije.

Boj za Croix des Carmes, severozapadno od Ponta Moussona še traja.

Močan francoski napad proti delu naših pozicij, ki smo jih zopet osvojili, smo odbili z velikimi izgubami za sovražnika.

V Vogezih, severno od Sennheima, so potisnile naše čete sovražnika z višin Hartmannweilerkopf ter ujele 2 častnika in 125 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zavrneni francoski napadi pri Chalonsu, v Argonih in Vogezih.

Wolffov biro poroča: Veliki glavni stan, dne 23. januarja:

Zapadno bojišče. Sovražni letalci so včeraj brezuspešno metali bombe pri Gentu in Zeebrügge. Med Sousinom in Perthesom severno od taborišča pri Chalonsu je izvršil sovražnik včeraj popoldne napad. Napad se je razbil ob našem ognju. Sovražnik je pobegnil nazaj v svoje strelske jarke.

V Argonskem lesu so osvojile naše čete zapadno od Fontaine la Mitte neko sovražno pozicijo, ujele 3 častnike in 245 mož ter vplenile 4 strojne puške.

Severozapadno od Pon a Moussona smo odbili s težkimi izgubami za sovražnika dva francoska napada.

Pri bojih za zopetno osvoboditev naših jarkov smo sovražniku od 21. januarja sem odvzeli 7 topov in 1 strojno puško.

Pri Wisenbachu smo odbili francoske alpince. Več nočnih sovražnih napadov na Hartmannsweilerkopf ni uspelo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 24. januarja:

Zapadno bojišče. Dan 23. januarja je potekel v splošnem brez posebnih dogodkov.

V Argonskem lesu smo brez truda odbili dva francoska napada.

V Vogezih, na Hartmannsweilerkopfu in severo-zapadno od Steinbacha, smo napredovali ter ujeli 50 francoskih alpincev.

Vrhovno armadno vodstvo.

Artiljerijski boji pri Nieuportu in Ypernu — Velike francoske izgube v Vogezih

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 25. januarja:

Zapadno bojišče. V Nieuportu in Ypernu so se vršili artiljerijski boji.

Jugozapadno od Berry au Bac smo izgubili okop, ki smo ga pred nekaj dnevi odvzeli Francozom.

Včeraj so se vršile severno od taborišča pri Chalonsu samo artiljerijske borbe, danes pa so se tam vneli tudi infanterijski boji, ki še trajajo.

V Argonskem lesu severno od Verduna in severno od Toula artiljerijske akcije.

Odbili smo vse francoske napade na Hartmannsweilerkopf.

Boji v lesu so za Francoze združeni z velikimi izgubami; našli smo nič manj kakor 400 alpincev mrtvih.

Število francoskih ujetnikov narašča.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleži obstreljujejo Middelkerke in Westende. — Ob kanalu La Bassée so Nemci osvojili 2 angleški oporišči.

Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 26. januarja:

Zapadno bojišče. Sovražnik je včeraj, kakor navadno, s topovi obstreljeval Middelkerke in kopališče Westende. Večje število prebivalcev je bilo vsled tega ognja ubitih ali ranjenih, med temi tudi župan v Middelkerke. Naše včerajšnje izgube so bile docela neznatne.

Na obeh straneh kanala La Bassée so naše čete izvršile napad na angleške postojanke; naš napad severno od kanala med Givenchyjem in kanalom radi močnega obkriljenja ni dovedel do tega, da bi zavzeli angleške pozicije, pač pa je naval badenskih čet južno od kanala imel popoln uspeh. Tu smo v naskoku prodrli v frontni širini 1100 m preko angleških pozicij, zavzeli dve močni oporišči, ujeli 3 častnike in 110 mož ter vplenili 1 top in 3 strojne puške.

Angleži so zaman poskušali zopet osvojiti pozicije, ki smo jih takoj dogradili za svoje svrhe. Odbili smo jih s težkimi izgubami. Naše izgube so razmeroma neznatne.

Na hribih pri Craonnu, jugovzhodno od Laona, so se vršili za naše čete uspešni boji.

V južnem delu Vogezov smo odbili vse francoske napade ter ujeli 50 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Napad nemških zrakoplovov na angleško vzhodno morskobal.

V noči od 19. na 20. januarja so mornariški zrakoplovi izvršili napad na nekatere utrjene prostore na angleški vzhodni obali. Pri meglenem vremenu

in dežju so vrgli več bomb z uspehom. Zrakoplove so obstreljevali, vendar pa so se vrnili nepoškodovani. Namestnik šefa admiralnega štaba Behnke.

Iz došlih detajlnih poročil o napadu nemških zrakoplovov v noči od 19. na 20. t. m. se razvidi, da je cela grofija Norfolk, en del suffolške obali in izliv Themse, cilj nemškega bombardiranja in opazovanja. Specialno v Norfolku so bili skoro vsi večji kraji bombardirani od zrakoplovov. Nemški zrakoplovi, ki so pripluli najbrže iz smeri od Ostende, so skoro gotovo pri Yarmouthu preleteli angleško obal, se obrnili potem proti severu, obiskali Cromer in Sherringham, potem Sandingham in Kingslynn in so leteli čez Ipswich, ki je že v sosedni grofiji Suffolk, do izliva Themse. Najbolj prizadeta grofija Norfolk je ena najlepših in najrodovitnejših provinc Anglije z visoko razvitim poljedelstvom in živinorejo.

Yarmouth je glavno mesto angleške trgovine s slamniki. Šteje 80 tisoč prebivalcev. Cromer je znano vzhodnoangleško morskobal in šteje 5000 prebivalcev. Tam se nahajajo važni svetilniki, ker je angleška obal na onih mestih zelo skalovita. Sherringham leži nekoliko bolj od obali severno-zahodno od Cromera. Shanddigham šteje 3000 prebivalcev. Ta kraj leži na vzhodni obali ob Washskem zalivu. Tam se nahaja veliko posestvo Waleškega princa in posestvo kralja. Mesto Kingslynn leži 4 km nad izlivom reke Ouse v Washski zaliv. Ima znamenito pristanišče, v katerem se nahajata dva velika doka. Aleksandra in Bentinekdok. Mesto šteje 25.000 prebivalcev in ima razvito industrijo. Sandringham je od tu deset kilometrov oddaljen. Ipswich leži ob Orwelli, ki je plovna reka. Mesto šteje 70.000 prebivalcev in ima razvito industrijo jekla in železa. Ob reki je velik dok. Iz Ipswicha do izliva Themse je le 70 do 75 km, daljava, ki jo preleti Zeppelin v 45 minutah. Vse to ozemlje je kakih 140 do 145 km oddaljeno od Londona.

Pomorska bitka v Severnem morju.

Pri pohodu oklopnih križark „Seydlitz“, „Derflinger“, „Moltke“ in „Blücher“, spremljanih od štirih malih križark in dveh torpedniških flotilj v Severnem morju, je prišlo danes dopoldne do boja z anglešimi bojnimi silami, ki so šteje 5 vojnih križark, več manjših križark in 26 torpednih rušilcev. Sovražnik je prekinil boj po treh urah 70 morskih milj zapadno-severozapadno od Helgolanda ter se je umaknil. Po dosedanem poročilu se je potopila na angleški strani ena vojna križarka, od naših ladij pa oklopna križarka „Blücher“. Vse ostale nemške vojne sile so se vrnile v pristanišča.

Taktika v moderni bitki.

Vprašanje taktike, t. j. nastopanje armad v bojih in bitkah je od nekdaj sporno. Nazori so kolisali med obema ekstremnima metodama: linearno in kolonsko. Prva metoda je vedla k podaljšanju front, druga do globoke bojne črte. Staro linearno formacijo je z uspehom uporabljal švedski kralj Gustav Adolf. Vendar se ta metoda ni mogla obdržati, ko je spopolnjeno orožje odkrilo njene hibe in slabine. Pri tej metodi so nastopali vojaki v gosto sklenjenih vrstah in brez kritja. Gibanje take fronte pa je bilo mogoče le na

ravnem in sovražnik je imel za svoje orožje izborne cilje. Hibe linearne taktike je skušal odpraviti Fridrik Veliki na ta način, da je ojačil svoja krila z močnimi četami pehote in kavalrije. Glavno vlogo v teh bitkah je igrala seveda infanterija, ki je morala poraziti sovražnika v frontalnem napadu.

Francoska revolucija je reformirala tudi vojno taktiko. Francoski vojak revolucije je bil malo discipliniran in se ni dal uporabiti v težavnem linearnem nastopu. Vzdržati disciplino z zgoščanjem vrst in zvišati učinek strelbe z izrabljanjem naravnega kritja v terenu — to je bila temeljna ideja poznejše Napoleonove taktike mehničnega napada. Namen te taktike je bil izsiliti odločitev s pritiskom mase. Kot primer te taktike se običajno navaja francoski naval v bitki pri Belle-Alliance, akoravno se baš takrat ni posrečil. Napoleonova metoda je navzlic temu dolgo slovela kot najizbornejša. Še le boji v drugi polovici XIX. stoletja so dokazali, da je nevzdržljiva. Uveljavila se je večja učinkovitost zboljšane orožja. Baš naša armada je morala l. 1866. spoznati, da najgostejše kolone ne vzdržijo v ognju brzostrelnih pušk. Kolonsko metodo pa so navzlic vsem izkušnjam še l. 1870. ponovno porabljali Prusi in Francozi. Po strašnih izgubah napada v kolonah, ki ga je izvršila pruska garda 18. avgusta na vasi St. Privat, so se Prusi kolonski metodi definitivno odrekli.

Popoln preobrat v dosednji vojni taktiki pa je povzročilo moderno orožje. Mannliherce in mauserce, možnarji, havbice in brzostrelni topovi, šrapneli in granate so razbili stare bojne formacije ter izsilili razprte rojne črte, naučili vojskovodje izrabljati teren v naravnih in umetno prirejanih kritjih.

Moderna taktika je igrala prvič večjo vlogo v burski vojni. Preprosti Buri so kot prvi spoznali pomen in defenzivno silo dobro zavarovane bojne črte. Pravo učilišče modernih taktikov pa je postala rusko-japonska vojna. Tu se je pokazala učinkovitost strelskih jarkov, ter se pojavila nam danes tako znana tendenca raztezanja, ozir. podaljšanja bojne fronte in odločilni pomen obkoljenja. Od rusko-japonske vojne sem je akceptirala vojna taktika nauk, da je mogoče sovražnika odločilno poraziti le na ta način, da se ga na enem ali drugem krilu objame. Frontalni napad pa je stopil popolnoma v ozadje. Moderna taktika je torej nekak kompromis med staro linearno metodo in metodo boja v kolonah.

Spoznalo se je, da prosta črta brez močnih rezerv ne zadostuje, da pa so na drugi strani globoke kolone na bojišču škodljive in nevarne. Zmodernizirana infanterijska taktika se opira na dva principa: na čim največji učinek orožja in na napadalno silo mase. Zato se nahaja kot prva črta bojne fronte rojna linija, zakopana v dobro zavarovane jarke; za njo pa se nahajajo v dobro kritih položajih močne rezerve, ki jo zalagajo z vedno novimi svežimi četami in z vsem potrebnim materialom. Poveljstvo mora pred vsem skrbeti, da doseže in ohrani prva črta čim največjo ofenzivno in defenzivno intenzivnost. V tem položaju je torej uspeh, ozir. neuspeh vsakega napada že skoraj le vprašanje živcev: ohrani li napadajoči do konca svojo energijo ali ne. Kakor hitro se pehota pri napadih ustavi, predno doseže naznačeni ji cilj, je že poražena. Zato je vsak napad v moderni vojni zelo riskanten in zahteva hekatombe žrtev. V odločilnih trenutkih pa velja seveda načelo, da se ni ozirati na

izgube in nemalokrat se glasi povelje: Za vsako ceno! Ako se napad navzlic temu ponesreči, se seveda pridružijo materialnim izgubam tudi moralne posledice, ki igrajo svojo posebno, veliko vlogo.

Tedenske novice.

(Iz seje kranjskega deželnega odbora) dne 26. januarja t. l. Vipavskim občinam se dovoli, da vzamejo električni tok od Soške električne družbe na podlagi vzornih pogodb, poslanih jim od goriškega deželnega odbora. Vsaka sklenjena pogodba se ima poslati deželnemu odboru v odobrenje. — Pritožbi občinskih svetnikov Ivana Kregarja in Ivana Štefeta, oziroma dr. Edvina Ambrositscha je deželni odbor ugodil ter v pokritje primanjkljaja za prvo polletje 1915 dovolil pobiranje le 35 odstotkov na doklade na vse direktne davke, razen osebne dohodnine. Sklep, glasom katerega se županu dovoli glede vseh rednih dohodkov in stroškov visiment, se razveljavi. — Ugodi se pritožbi Ivana Štefeta ter Ivana Kregarja glede nakupa Josip Turkovega pogrebnega zavoda ter tozadevni sklep občinskega sveta razveljavi.

(Vpoklic potrjenih črnovojnikov, ki so prosili za oprostitev.) C. in kr. vojno poveljstvo je odredilo, da morajo črnovojniki letnikov 1887 do 1890, ki bi bili morali odriniti dne 16. januarja 1915 in katere se je pustilo do rešitve prošnje za oprostitev na njih civilnih mestih, brezpogojno odriniti dne 1. februarja 1915, in to brez ozira na okolnost, je li bila prošnja za oprostitev rešena ali ne. Istotako se je tudi glede črnovojnikov letnikov 1886 do 1878, katerim je odriniti dne 1., oziroma 15. februarja 1915, odredilo, da je brez ozira na rešitev prošnje za oprostitev mogoče odložiti vpoklic za letnike 1886, 1885 in 1884 samo do 15. februarja, oziroma za zadnjo skupino, to je za letnike 1883—1878 do 1. marca 1915. Preko teh rokov se na nikak način ne sme čakati na rešitev prošnje za oprostitev.

(Ureditev prostosti poštnine za vojaške osebe.) Prostost poštnine za pisemske poštnje pošiljke za vojaške in na morebiti pridružene civilne osebe, oziroma od njih za časa vojne se omeji s 1. februarjem t. l. izključno na pisemskopoštni promet z vojskujočo armado. Pisemskopoštnje pošiljke na vojaške osebe in morebiti pridružene civilne osebe izven obsežja vojskujoče armade se morajo tedaj primerno frankovati.

(O vpoklicanju,) oziroma glede na oklic k prebiranju se potom c. kr. korespondenčnega urada razglša: Med najvažnejšimi predpogoji uspešnega vojskovanja spadajo tiste odredbe, ki se ukrenejo, da se izpopolnijo samoposebi umljive nastale vrzeli v armadi pravočasno in nepretrgoma. Naloga vojaške uprave mora biti, da brez odlašanja pripravi za bodoči čas potrebna nadomestila armadi. Upoštevati se mora, da se morajo vojaki, predno odrinejo na bojišče, kolikor mogoče temeljito izuriti, predno se pa pritegnejo k izurjenju, se mora dopustiti zadostna doba, v kateri se izvrši prebiranje in vpoklicanje. Kakor znano, so bili za črnovojniško službo sposobni črnovojniški dolžnosti podvrženi črnovojniki rojstnih letnikov 1878 do 1886 vpoklicani 1. in 15. februarja. Izvršujoč zvesto označeno dolžnost mora zdaj vojna uprava pozvati k prebiranju še nekatere nadaljnje letnike črnovojnikov, s katerimi more razpolagati.

(Občinske volitve v Ljubljani,) ki bi se imele vršiti meseca aprila letošnjega leta, je sedaj deželna vlada v zmislu splošne ministreske odločbe preložila do daljših odredb.

(Uspeh vojnega posojila.) Celokupna vsota subskripcij na avstrijsko vojno posojilo znaša 2 milijardi 135 milijonov 527.300 kron, na ogrsko vojno posojilo pa 1 milijardo 170 milijonov kron.

(Poostrena kontrola na dopustu se nahajajočega moštva.) Domobransko ministrstvo je izvedelo, kakor je razvidno iz pred kratkim izdanega ukaza, da se osebe moštva, ki so se bile vrnile z bojišča, brez dovoljenja neupravično nahajajo v domači občini pri svojih rodbinah. Da se to odpravi, se je političnim podoblastim naročilo, naj zahtevajo od oseb moštva armade (domobranstva, črnovojništva), ki se nahajajo v njihovem rajonu, naj se legitimirajo. Če se osebe, ki so na dopustu ali v službeni misiji, ne morejo izkazati z dokumenti, tedaj naj se takoj izroče bližnjemu dopolnilnemu (domobransko dopol.) okr. poveljstvu, oziroma črnovojniškemu okr. poveljstvu. Pripominja se še v tem ukazu, da v bodoče razen enoletnih prostovoljcev ne dobe iz bojišča prišle osebe moštva od četovodje navzdol nobenega dopusta več v svrhu privatne oskrbe.

(Skrb za živila.) Položaj na bojiščih je že dalje časa stacionaren. Več, kakor pet mesecev že traja vojna, a dasi je zahtevala že velike žrtve, vendar je to prebivalstvo še dosti dobro preneslo, ker je gospodarsko življenje vobče brezhibno funkcioniralo. A sedaj se začena pojavljati nov faktor: skrb za živila. To je pač vsakemu jasno, da je v vojni gospodarsko življenje ravno tako važno, kakor vojaško delovanje. V sedanji vojni je približno tako, kakor pred sto leti, ko se je Angleška borila proti Napoleonu s tem, da je ves kontinent zaprla za uvoz. Tudi zdaj hoče tripelententa postopati na enak način, zlasti ker meni, da Nemčija nima toliko živil, da bi mogla do prihodnje žetve izhajati. Vsak dovoz živil v Nemčijo in v Avstrijo je sedaj nemogoč. Upanja, da si Amerika dovoza ne bo dala zabraniti, se niso uresničila; Amerika dela zdaj s tripelentento tako velikanske kupčije in ima od nje take dobičke, da ji ni za uvoz živil v Nemčijo. Izhajati bo treba Nemčiji in Avstriji s tem, kar imata. Uradoma se razglša, da je v naši državi toliko živil, da bomo mogli izhajati do novo žetve. Na to uradno zatrdilo opozarjamo prebivalstvo, ki si dela zdaj vsakovrstne skrbi, ker je treba z gotovimi živili štediti. V Ljubljani se boje ljudje, da bo zmanjkalo moke, soli, petroleja, usnja in kdo ve še česa vse, a uradno zatrdilo, da bo za vse preskrbljeno, že lahko vse take skrbi pomiri. Vlada je na Dunaju pomagala in ne dvomimo, da bo pomagala tudi pri nas, če bi nastala kaka sila. Varčevati pa je vsekakor treba tudi z živili.

(Vrnitev beguncev v vzhodno Galicijo.) Posestniki, ki so zbežali iz vzhodne Galicije in Bukovine, so v velikih skrbih zaradi svojih posestev, od katerih je odvisna njih bodočnost. Mnogi bi se radi vrnili, da bi mogli obdelati svoja posestva ter se tako preživeti. Poljski poslanec Wilowiecki se je v tej zadevi obrnil na avstrijsko vlado. Merodajni krogi so mu odgovorili, da so ta prizadevanja popolno lojalna in opravičena. Zunanje ministrstvo bo po ameriškem poslaniku pri ruski vladi v Petrogradu, oziroma v Lvovu posredovalo, da se bodo mogli na svoja posestva vrniti vsi posestniki, ki bodo to želeli.

(Civilne osebe ne smejo k prihodu k vlakom z ranjenci.) Ker so se med ranjenci, ki se vračajo z bojišča, pojavile koze, je vojno ministrstvo naročilo vsem vojaškim poveljstvom in železniškim poveljstvom, da smejo biti pri prihodu ali prevozu vlakov z ranjenci samo one vojaške in civilne osebe na peronu, katerih navzočnost je iz službenih ozirov brezpogojno potrebna. Nadalje je vojno ministrstvo odredilo, da morajo one osebe, ki se vporabljajo za okrepčevanje in odvažanje ranjencev, dokazati, da imajo zanesljivo cepljene koze. Osebe, ki morajo direktno priti z bolniki in ranjenci v dotiko, morajo imeti ves čas svojega službenega delovanja pralen površen plašč, ki pokriva vso obleko.

(Nakup vina za armado.) Ogrskemu poljedelskemu ministrstvu se je posrečilo pripraviti armadno vodstvo do tega, da bode nakupovalo za armado rdeče vino in ga bode pošiljalo k armadi v vlakih, ki bodo vozili do 1200 hl. Ker na bojnem polju ni časa raztakati, se bode vino poslalo v sodih, ki merijo do 3 hl. Oni ogrski vinogradniki, ki imajo rdeče vino naprodaj, se imajo javiti pri politični oblasti; vzorci se pošljejo poljedelskemu ministrstvu. Kakor poroča „Ogrska agrarna korespondenca“, je ta akcija takoj zdatno zvišala vinske cene. Vino je dobro sredstvo proti nalezljivim boleznim in sploh dobro učinkuje na moža, ako se ga zmerno užije. In za to že skrbi armadno vodstvo, zato bi bilo tudi pri nas enakih nakupov želeli.

(Prepoved razširjenja ruskih manifestov na Štajerskem.) Štajersko namestništvo razglša: Znano je, da skušajo Rusi avstrijske slovanske narode z razširjanjem proklamacij omajati v njihovi zvestobi do države in jih pridobiti s praznimi obljubami za smotre ruskega vojskovanja in politike. Razširjanje takih pozivov tvori hudodelstvo veleizdaje, za katero je določena smrtna kazen. Kdorkoli dobi v roke tak letak — in naj si bo na ta ali oni način —, ali izve o njegovem razširjanju, se poziva, da ga takoj izroči, oziroma to naznani pri najbližji varnostni oblasti, ali pa pri najbližji orožniški postaji. Izrecno pa se poudarja, da bodo v zmislu kazenskih določb tudi še oni kazensko zasledovani zaradi skrivde na veleizdaji, ki imajo tak veleizdajniški poziv v svoji posesti ali kaj izvedo o njegovem razširjanju in vendar namenoma takoj ne napravijo ovadbe.

(Premije za pogozdovanje goličav.) Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo je podelilo za leto 1914. za upešno pogozditev goličav kmečkega posestva sledeče priznalne diplome oziroma nagrade: Priznalne diplome: Juriju Munihu Podbrdom ob Bači in Matiji Perzu v Mooswaldu pri Kočevju. — Nagrado 40 K Francu Šilcu v Gorenji vasi pri Ribnici in Francu Persiču na Trnovem pri Gorici 30 K.

(Vodovod za Kras.) Projekt, preskrbeti Kras z vodo potom velikega vodovoda, se bo uresničil. Vodovod bo dolg 283 kilometrov in bo zajemal vodo iz Ilirske Bistrice. Nameravano je napraviti dve glavni zbirališči, troje velikih in dvanajst malih, 113 vodnjakov, 199 napajališč in 63 hidrantov. Troški so proračunjeni na 8.700.000 K, letni obratni stroški pa na 37.000 K. Dežela bo plačala le dva milijona kron, vse drugo država, ki bo povrh še deželi brezobrestno posodila omenjena dva milijona. Delo naj bo izvršeno v dveh letih. Od Divače bodo šle tri glavne napeljave in sicer: Divača-Sežana-Komen; Divača-Senožeče in Divača-Bazovica-Opčine-Prosek-St. Polaj. Tako bo nad 50.000 ljudi preskrbljenih z vodo.

(Raporti pri štacijskem poveljništvu za ranjene in bolne častnike.) Vsi gg. častniki, praporščaki, častniki aspiranti, kadeti in kadetni aspiranti (vojaški uradniki in uradniški aspiranti) vseh stanovskih skupin, ki se nahajajo ranjeni ali bolni v garnizijskih ali rezervnih bolnicah, v zavodih prostovoljne sanitetne oskrbe, v civilnih bolnicah ali v privatni oskrbi ali sicer na dopustu ali pa so kot lahko bolni in rekonvalescenti v službi pri nadomestnih četah ali sicer kje in katerih zdravstveno stanje to dopušča, se morajo 25. ali 26. med 9. dopoldne in 2. popoldne osebno zglasti pri štacijskem poveljništvu svojega bivališča, oziroma pri najbližnjem štacijskem poveljstvu, kjer se jim sporoče nujna in važna povelja. Gažisti (aspiranti), katerih stanje izključuje osebno zglastev pri štacijskem poveljništvu, morajo to naznaniti štacijskemu poveljništvu po posredovalcu ter predložiti zdravniško sprčevalo.

(Odpravnina po podčastnikih, padlih na bojišču.) Dalj služeci podčastniki, ki so služili neprenehoma najmanj šest let (v uvaževanja vrednih slučajih tudi po končanih petih službenih letih), imajo pravico do odpravnine. Višina te odpravnine se določi po znesku službenih premij, ki jih dobivajo med prezenčno službo, ki se zdaj izplačujejo obenem s plačo kot mesečna plača. Višina te odpravnine pa je tudi odvisna, če se podčastnik od države preskrbi s tem, da vstopi v civilno državno službo na podlagi certifikata, ki ga dobi po dvanajstih službenih letih. V tem slučaju ima pravico do takozvane male odpravnine. Če pa noče biti nastavljen v civilni državni službi, tedaj dobi tokozvano veliko odpravnino. Pravico do odpravnine ima tudi, če umre za časa aktivne službe. V tem slučaju dobi odpravnino zapuščina. Zdaj pa je vojno ministrstvo odredilo, da se prostovoljno dalj služecim podčastnikom, ki padejo na bojišču ali ki umro vsled ran ali bolezni, zadoblenih na bojišču, v gotovih slučajih spregleda pri odmeri odpravnine nastalo prekinjenje prezenčne službe. V takih slučajih se namreč pri odmeri odpravnine vštejejo tudi one službene premije, ki jih je dobival dotičnik še pred zadnjo prezentacijo, če prekinjenje ni trajalo dalj časa nego šest mesecev ali pa če skupna prezenčna službena doba znaša najmanj osem let in če se za te službene premije dozdej še ni izplačala odpravnina.

(Popust odredbe glede za žganje-toče.) C. kr. deželna vlada za Kranjsko je izpremenila svoj razglas z dne 17. oktobra 1914, št. 13.970 na podlagi § 54 d. r., da smejo kavarnarji, v pravem pomenu besede oni imetniki gostilniških in krčmarskih obrtov, ki nimajo pravice ne za prodajo gorkih jedil, ne za prenočevanje tujcev ter ne za točenje piva in vina, točiti žganje v obsegu svojih koncesij tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne. Sicer pa ostane omenjeni uradni razglas nespremenjen. Ta odredba je stopila v veljavo dne 20. t. m.

(V šali ustrelil lastno sestro.) Dne 20. t. m. je sedel posestnikov sin Jožef Mulej iz Št. Lovrenca v Prežinu s svojo sestro Nežo v Mostah v sobi neke posestnice. Neža je vprašala brata, kaj bi storil, če pridejo zdaj tatje ali Srbi, nakar potegne brat revolver iz žepa, nameri na sestro, rekoč: „Vsakega bi ustrelil!“ Po nesreči se orožje izproži in Neža Mulej se zgrudi mrtva na tla. Krogla ji je skozi brado vdrila v glavo.

(Zamenjavanje poškodovanih dvokronskih bankovcev.) Avstro-ogrsko banka poroča: Opetovano se v zadnjem času pritožuje prebivalstvo nad avstro-ogrsko banko zaradi slabega stanja manjših bankovcev, posebno dvokronskih bankovcev. Treba je vpoštevati, da se ravno manjši bankovci izdajajo v velikih množinah četam, ki so na bojišču, kjer se seveda mnogo bolj izrabijo, nego sicer. Dokler so bankovci, zaradi katerih se pritožujejo, še v prometu, ne more banka ničesar storiti, da bi odpomogla temu. Vsled tega je potrebno sodelovanje prebivalstva, ki nam take bankovce prinese k bližnji filijalki avstro-ogrsko banke, ki izrabljene ali poškodovane bankovce takoj zamenja za nepoškodovane.

(Ustavljene avtomobilske zveze.) Pred dobrim pol letom je bila Škofja Loka zvezana z avtomobilom s kolodvorom, z Žiri in Železniki. Zdaj so vse tri avtomobilske zveze preklenili. Avtomobil, ki je vozil na postajo, je najel vojaški erar, v Žiri je vozil avto še do decembra, a je radi premalih dohodkov nehal voziti, zvezo v Železniki so tudi popolnoma opustili.

Razne stvari po svetu.

(„Armada lorda Kitchenerja.“) Kar se tiče Angležev, njihova bela armada na Francoskem ni presegla 200.000 mož in je skoro manjša. Neka dobro informirana oseba me je zagotovila, da nikdar ni stalo na fronti več kot 60.000 Angležev, ki so jih vedno nadomeščali z novimi četami, tako da je bil kontingent vedno v popolni posesti svoje moči. Borili so se takorekoč v treh „šihlah“. Imenovanim 200.000 mož je še prišteti 30.000 Indijcev, Gurkhov in Sikhov, od katerih so slednji zelo trpeli vsled obnebeja. Dan za dnevom se izkrcavajo na Francoskem nove angleške čete. Oddelki armade, ki jih sestavljajo in ki jo navadno nazivljejo „armado lorda Kitchenerja“, so že začeli dohajati. Vsekakor gre za zdaj samo za izpopolnitev nastalih vrzel, kajti angleške izgube so bile nenavadno velike. Po izjavah Asquitovih so znašale že pred tedni skupno 70.000 mož, torej 30 odstotkov efektivnega stanja, gotovo dokaz, da so se Angleži v najvišji meri udeležili bojev.

Prvi večji kontingent armade lorda Kitchenerja, kakih 200.000 mož, ne pričakujejo pred marcem, tako vsaj splošno govore. Za enkrat se Angleži na Francoskem udomačujejo. V izkrcavalnem pristanišču Havre so zgradili za nje barake, blizu La Héve, kjer se jih lahko vidi, kako se vadijo. Posebno pa v Rouenu in Orleansu so zgradili obsežna angleška taborišča; tu sta dva velika depoja angleške armade na Francoskem. Mnogo angleških oficirskih rodbin se je naselilo v obeh imenovanih mestih, in sicer so baje splošno vzele stanovanja za tri leta v najem, kar bi moglo biti znamenje za dobo vojne, kakor jo cenijo vojaški krogi.

(Napačen major.) V Berolinu so razkrinkali nekega Rossmanna, ki je bil preje dalj časa natakár v Berolinu, zadnji čas se je pa vrnil med odlične, zlasti vojaške kroge kot „major Kurt pl. Oertzen“. Sleparka so razkrinkali, ko mu je nekega večera neki gost pri stalni mizi vrgel v obraz največje žalitve, ne da bi bil gospod „major“ v stvari kaj ukrenil. Rossmann je nato brez sledi izginil. Dognalo se je, da je bil na policiji naznanjen pod pravim imenom kot agent, katerega poklica pa ni nikoli izvrševal.